

ÅRSPLAN

ÅSLEIA GÅRDSBARNEHAGE

DEL 2: 2023-24

INNHold

To hus En barnehage	s. 3
Gårdsbarnehagens fokusområder	s. 5
Gode relasjoner og psykososialt miljø	s. 5
Vennskap og gode relasjoner	s. 9
Pedagogisk ledelse	s.12
Samarbeid på tvers av husene	s.13
Hospiteringsplan	s.14
Gårdsbarnehagen som pedagogisk virksomhet- vurderinger	s.15
Kartlegginger	s.16
Gårdsbarnehagens innhold og arbeidsmetoder	s.20
Progresjonsplan	s.24
Møte og kompetanseplan- høsten 23	s. 28

how do you spell love?
- piglet

you don't spell it.
you feel it.
- pooh

DE VOKSNE I ÅSLEIA GÅRDSBARNEHAGE

– DEN VIKTIGSTE RESSURSEN...

«VARM, ENGASJERT, ANSVARLIG»

1.TO HUS-EN BARNEHAGE

Alle som arbeider i gårdsbarnehagen har et felles ansvar for at barnehagen er et godt sted å være både for barn, ansatte og foreldre. Hver og en bidrar med sin kompetanse slik at vi sammen skaper et godt pedagogisk tilbud og en god arbeidsplass for alle. For å lykkes med dette har vi noen forventninger og forpliktelser som alle forventes å følge opp til felles beste.

VÅRT GRUNNLAG FOR ET GODT ARBEIDSMILJØ:

- ❖ Variasjon i arbeidsoppgaver
 - ❖ God kommunikasjon oss imellom
 - ❖ Vi snakker til hverandre, ikke om hverandre
 - ❖ Glede og humor- Vi ler med hverandre, ikke av hverandre
 - ❖ Fleksibilitet og spontanitet
 - ❖ Vi vil at alle skal ha mulighet til å si hva de mener, men alle kan ikke få det som de vil
 - ❖ Vi vil ha respekt for hverandre og takhøyde for at vi er ulike
- ❖ VI VIL HVERANDRE VEL!

AKTIVITETER/SIKKERHET:

Vi jobber i en gårdsbarnehage, noe som innebærer at vi må ha ekstra fokus på sikkerhet når det gjelder barna. Skal de få de gode opplevelsene og erfaringene som vi ønsker må alle vi voksne ta forhåndsregler. Dette er hva vi tenker at er viktig som generelle tiltak for alle aktivitetene våre:

- Vi voksne skal være godt spredd og i nærheten av barna.
- Hver enkelt voksen har ansvar for å vurdere barnegruppa, ut ifra ferdigheter, hvor mye oppfølging den enkelte trenger, hvor mange barn som kan være til stede ved aktiviteten, fallunderlag i skogen (snø, is, mose, stein) med mer.
- Alle voksne har ansvar for å se hvordan de bør fordele seg ift inne/ute, oppe/nede
- Må man av en eller annen grunn forlate aktiviteten, har hver enkelt ansvar for å gi beskjed slik at en annen overtar ansvaret, eller avslutte aktiviteten. De voksne kan også fjerne seg litt fra aktiviteten etter at han/hun har vurdert den som forsvarlig. Unntak her er ved bruk av redskaper som øks, sag og kniv, ved aktiviteter i og ved vann og i nærheten av dyr.
- Vi voksne må kommunisere hele tiden, ift hvem som er hvor, går man for å ordne noe el lign.
- Alle ansatte må være søkende og nysgjerrige og evne og gripe tak i de mulighetene som dukker opp enten på jordet, i fjøset eller i skogen. Det er viktig at vi har en positiv holdning til det som skjer og husker på å undre oss og reflektere sammen med barna.

Vi har de samme FORVENTNINGER TIL DE ANSATTE, uavhengig av hvilket hus man jobber i:

FELLES	BARNEHAGELÆRERNE	ASSISTENTENE
➤ Vi skal være åpne for å stille spørsmål til hverandre. ➤ Vi skal hjelpe hverandre å reflektere over handlemåter. ➤ Vi ønsker å "veilede" hverandre i hverdagen.	➤ Vi skal være inkluderende - alle skal bli hørt, men til slutt må vi ta en avgjørelse. ➤ Vi skal være gode rollemodeller og forbilder. ➤ Vi skal gi assistentene det de trenger/ ønsker for å kunne lede seg selv, men må ha hjelp fra den enkelte for å definere behov. ➤ Vi skal ha oversikt og kunne formidle videre til de som trenger det. ➤ Vi skal bidra til å skape et godt arbeidsmiljø.	➤ Vi skal ta ansvar, komme tidsnok på jobb, utføre oppgaver vi er forpliktet til, sette oss inn i det som forventes av oss. ➤ Vi skal bidra til å gi ungene er god hverdag. Se ungene; hva de trenger, hva de ønsker å gjøre og hvis noen ikke har det bra. ➤ Vi skal være engasjerte og kreative. ➤ Vi skal være gode på kommunikasjon, samarbeide, respekt for at vi er forskjellige, godta avgjørelser, snakke sammen på godt og vondt. ➤ Vi vil ha humor i hverdagen og kunne le av seg sjøl, men også le sammen. ➤ Vi vil bidra til et godt arbeidsmiljø - jobbe som et team.

2. GÅRDSBARNEHAGENS FOKUSOMRÅDER 2023/2024

Det er mange arbeidsområder vi som jobber i barnehage skal gjennom hvert år. Flere av de er med på å utvikle de ansatte og gårdsbarnehagen til et godt sted å være for barna med et pedagogisk fokus på hverdagen deres. Vi har tradisjon for at vi velger oss ut 1 eller 2 områder vi ønsker å ha spesielt fokus på gjennom året for å utvikle oss selv og det pedagogiske tilbudet og dette året har vi valgt:

1. GODE RELASJONER OG PSYKOSOSIALT MILJØ I GÅRDSBARNEHAGEN

2. PEDAGOGISK LEDELSE

2.1. GODE RELASJONER OG PSYKOSOSIALT MILJØ I GÅRDSBARNEHAGEN

Gode relasjoner er selve grunnlaget for barns trivsel, utvikling og læring. Barn med trygge, gode relasjoner kan bruke sin energi på lek og læring, mens barn med mindre gode relasjoner bruker mye av sin energi på å være utrygge. Vi ønsker ansatte som er trygge i sin rolle, det vil gjøre de til gode veiledere som ivaretar og tilrettelegger for et godt utviklings- og læringsmiljø for barna. Samtidig er det viktig at de knytter gode bånd til foreldrene, derfor ønsker vi å ha fokus på et godt foreldresamarbeid med god kommunikasjon og gjensidig respekt og tillit, hvor foreldrene også føler seg sett, hørt og ivaretatt. Vårt mål er å skape en trygg barnehage med et godt miljø for alle.

Alle ansatte har ansvar for å bidra til å skape et miljø hvor det er gode relasjoner på alle plan; mellom barn - barn, barn - ansatt, foreldre - ansatt og mellom ansatte.

2.1.1 HVORDAN SKAL VI JOBBE MED DE GODE RELASJONENE OG DET PSYKOSOSIALE MILJØET?

BARN:

Ansatte skal vise sensitivitet for hvert enkelt barn og fokusere på barnas perspektiv. Som ansatt i gårdsbarnehagen har du også et stort ansvar overfor barna og deres psykososiale miljø, det innebærer at alle barn skal ha et trygt og godt miljø fritt for krenkelser fra andre barn og/ eller voksne. Med dette mener vi:

Hvert enkelt barn hos oss skal oppleve det trygt og godt og komme til barnehagen, de skal bli møtt av en voksen som tar seg tid til å høre på barnet og følger det opp gjennom dagen med støtte og veiledning. De skal oppleve og bli snakket til på en god måte; rolig stemme, inkluderende, forklarende, men allikevel tydelig og med positive, støttende og oppmuntrende ord.

VÅRT MÅL:	HVORDAN?
Vi jobber for at alle barna skal oppleve gårdsbarnehagen som er trygg og god plass, at de skal være en god venn og at alle skal ha venner i barnehagen.	De voksne skal være tett på barna i deres lek, slik at de kan veilede barna underveis. Hjertesamlinger med 3-5 åringene hvor fokuset er på de sosiale ferdighetene. Dette følges opp i praksis gjennom hverdagen. Vi bruker samarbeidstiden vår til å skape felles forståelse for verdigrunnlaget vårt og arbeidsmetodene slik at alle voksne føler trygget på dette i møte med barna. Vi gjennomfører barnesamtaler med alle Tussene i vårhalvåret så vi kan jobbe med konkrete utfordringer for det enkelte barnet. De pedagogiske lederne har et spesielt ansvar for å observere enkelt barnet i hverdagen, og for å veilede assistentene slik at de også vet hva de skal se etter når det gjelder barnas trivsel.

ANSATTE:

Vi som jobber i gårdsbarnehagen skal ha et åpent og positivt miljø oss imellom. Det er viktig at vi kan stole på hverandre, søke kunnskap hos hverandre og råd/ veiledning når det trengs. Dette er med på å gi oss et godt grunnlag for å tørre og diskutere og stille spørsmål til vår felles og hverandres pedagogiske praksis, som igjen gir et positivt og trygt lærings- og utviklingsmiljø for barna.

VÅRT MÅL:	HVORDAN?
Vi vil at alle ansatte skal kjenne godt til enkeltbarn og deres familier, samt hvordan de ulike husene legger opp dagen ift barnas behov.	Hospitering på de ulike husene gjennom året, samt kunne dekke opp vakter på begge hus når det trengs.
Vi vil at ansatte skal være fleksible ift arbeidsoppgaver og områder så kunnskap og miljøer brukes til beste for barnas utvikling og læring.	Vi bruker plantid til å jobbe i team på det enkelte hus, men noen ganger også på tvers av husene for å bli kjent med hverandres kunnskap og ferdigheter. De pedagogiske lederne har ansvar for å planlegge hverdagen på en slik måte at ressurser brukes best mulig til barnas beste.
Vi vil ha fokus på barnehagelovens bestemmelser om barns rett til et godt og trygt miljø og de ansattes plikt til å forebygge barns krenkelser.	Vi har ulike oppgaver og temaer som er knyttet til barnehageloven gjennom året så alle blir godt kjent og trygge på både ansvar og hvordan vi løser det.

FORELDRE:

Vi ønsker at alle foreldre skal føle trygghet og tilhørighet til gårdsbarnehagen. Det tenker vi at vi oppnår med god kommunikasjon i for eksempel levering og hentesituasjoner. Når foreldrene kommer med barna til barnehagen vår, skal dere alltid møte de med ett «hei». Primærpersonen i levering er barnet, men dere skal bestrebe dere på å være mottakelig for det foreldrene ønsker å formidle og om ettermiddagen skal dere gi tilbakemelding om barnets dag. Foreldrene kan når som helst i løpet av uka/året be om en samtale på tomannshånd med ønsket person (styrer, ped.leder eller assistent) om sine tanker, bekymringer eller spørsmål rundt barnets utvikling.

Det er viktig at dere husker på at enkelte tidspunkter på dagen er det mange foreldre som er til stede samtidig, slik at personlige ting kan være vanskelig å ta opp eller det kan oppleves som at den ansatte ikke har tid. Tilby foreldren å gå til et roligere sted, event vent gjerne litt til det har roet seg eller spør om dere kan avtale tid så dere kan snakke i fred og ro.

VÅRT MÅL:	HVORDAN?
Vi ønsker å ha god og tett kommunikasjon med foreldrene slik at vi kan ivareta barnet best mulig i hverdagen.	Vi bruker Kidplan, i tillegg til fysisk kommunikasjon, i hverdagen. Ved hjelp av rollespill trener vi oss på gode tilbakemeldinger i levering og hentesituasjoner Vi gjennomfører foreldremøter og foreldresamtaler gjennom året. I år skal vi delta på den nasjonale foreldreundersøkelsen hvor foreldrene kan gi tilbakemelding ift utvalgte temaer.

PLAN FOR SAMARBEID MED FORESATTE:

	J	F	M	A	M	J		A	S	O	N	D
Foreldresamtaler nye barn												
Foreldresamtaler øvrige barn												
Foreldresamtaler Villvetter												
Foreldremøte nye barn												
Foreldremøte												
Foreldreundersøkelse												
Årsplan arbeid med FAU												

2.1.2 VENNSKAP OG GODE RELASJONER:

Vennskap er viktig for alle mennesker. I rammeplanen for barnehager står det at: «alle barn skal kunne erfare å være betydningsfulle for fellesskapet, og å være i positivt samspill med barn og voksne i barnehagen. Barnehagen skal aktivt legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap».

For de yngste barna, altså ett- til treåringene, skjer det store sprang på alle felt. Også i det sosiale og deres opplevelse og oppfattelse av vennskap. De går fra parallell-lek, altså det å leke med samme ting ved siden av hverandre, til å ville leke sammen med andre. Vennskap i denne aldersgruppen er mer påvirket av leken og leketøyene som blir brukt. Den er mindre påvirket av hvilke barn som er med i leken. Vennskapene barnet knytter i denne alderen er mer åpne, flyktige og fleksible vennskapsbånd da de er knyttet til spontan deltagelse og samspill i en bestemt aktivitet eller lek. Denne formen for vennskap har to funksjoner; de er viktige vennskapsbånd for barnet i den perioden, og de legger grunnlaget for barnets utvikling av inkludering, sosiale ferdigheter og vennskap med andre barn senere.

Åpne og fleksible vennsksrelasjoner ser vi også hos eldre barn, da de finner hverandre gjennom felles interesser, men etter hvert utvikler vennskapene seg videre til å få mer faste venner og vennskap, «bestevenn» begrepet blir innført. De ulike vennsksrelasjonene gir mange og varierende sosiale erfaringer som er med på å videreutvikle barnas sosialkompetanse. Voksne i barnehagen spiller dermed en veldig sentral rolle i barns tilknytning til andres barn og deres mulighet til å knytte vennsksbånd med andre. Personalet i barnehagen vår er gode på vennskap, og på å utvide barnas vennekrets i barnehagen.

2.1.3 PÅ HVILKEN MÅTE SKAPER VI DE GODE RELASJONENE:

HVA GJØR JEG FOR Å SKAPE GODE RELASJONER OG BYGGE GODE VENNSKAP FOR BARNA?	Jeg er aktiv med barna og bruker humor i hverdagen sammen med ungene. Viktig å være observant på hvordan barna forstår humoren. Jeg er til stede der barna er, veileder i leken og er med i leken når det trengs. Jeg involverer barna i de daglige gjøremålene. Jeg er tydelig og konsekvent slik at barna føler trygghet forutsigbarhet. Alle barna skal oppleve å bli sett og hørt hver dag dvs at jeg skal sørge for å se og ta meg tid (lytte til) til det enkelte barnet hver dag. Jeg skal være til stede der barna er, undre meg sammen med dem og ta barnas perspektiv. Jeg skal vise barna respekt og være en god rollemodell, inkludere alle i lek og aktivitet. Jeg skal bidra med observasjoner, slik at de kan drøftes og vi kan sørge for at hvert enkelt barn har det godt hos oss.
HVA GJØR VI FOR AT BARNA SKAL OPPLEVE GODE RELASJONER OG VENNSKAP HOS OSS?	Vi jobber for å unngå utestenging, mobbing og negativ omtale av barn ved å være bevisste på dette i hverdagen slik at vi raskt kan gripe inn.. Vi deler barna i større og mindre grupper for å skape rom for gode relasjoner (mindre grupper når det er mulig). Vi oppmuntrer og roser empatiske og inkluderende handlinger. Vi har Hjertesamlinger med 3-5 åringene hvor vi følger opp tema i praksis.
HVA GJØR JEG FOR Å SKAPE GODE RELASJONER MELLOM MEG OG DE ANDRE ANSATTE?	Hver og en har ansvar for å oppdatere seg faglig, være engasjert og søke veiledning ved behov. Hver og en har ansvar for god kommunikasjon og vise hverandre respekt i hverdagen. Hver og en har ansvar for å tørre og stille spørsmål, men også å gi gode tilbakemeldinger.

HVA GJØR VI FOR Å SKAPE GODE RELASJONER MELLOM MEG OG DE ANDRE ANSATTE?	Vi sier «hei og hadet» når vi treffes, vi inkluderer i samtalen og planen for dagen. Vi har felles plandager og personalmøter gjennom året. Vi har noen felles sosiale sammenkomster som bidrar til en god relasjon. Vi tar vare på hverandre og støtter hverandre med ulike tilrettelegginger etter behov i hverdagen.
HVA GJØR JEG FOR Å SKAPE GODE RELASJONER MELLOM MEG OG FORELDRENE?	Jeg møter de med et «hei» og bestreber meg på å gi rom for en samtale. Jeg tar med meg tilbakemeldinger for egen del eller til pedagogisk leder slik at hun kan behandle de på en god måte. Jeg gir foreldrene gode og nødvendige tilbakemeldinger om barnets hverdag. Jeg bruker Kidplan så jeg er oppdatert på tilbakemeldinger via den og kan ivareta disse i hverdagen.
HVA GJØR VI FOR Å SKAPE GODE RELASJONER MELLOM MEG OG FORELDRENE?	Vi legger til rette for at alle foreldrene skal bli møtt ved levering og henting. Det er alltid en mulighet for at foreldrene kan be om samtaler med pedagogisk leder om barnets hverdag. Foreldrene får tilbud om foreldresamtaler to ganger i året, men også ved behov. Vi har foreldremøter på høsten og våren, samt møte for nye foreldre i juni.

2.2.PEDAGOGISK LEDELSE

Gårdsbarnehagen ledes av pedagoger med ulike ansvarsområder; alt fra eier nivå via styrer og de pedagogiske lederne som har ansvar for den daglige hverdagen. Felles for alle her hos oss er at vi har utdannelse som barnehagelærere, det innebærer at vi har teoretisk kunnskap og erfaring om hvordan vi skal lede barn og ansatte i hverdagen for å få gode utviklings- og aktivitetsmuligheter for barna. Det er de pedagogiske ledernes hovedansvar å sørge for at alle barn opplever en god og trygg hverdag som stimulerer til lek, læring og utvikling. Gjennom god ledelse skal de støtte og veilede resten av personalgruppen slik at vi alle jobber mot felles mål.

Gjennom Rammeplanen er det ulike områder som trekkes fram som vi ønsker å ha fokus på dette året. Det er:

- ❖ Ansvar og roller; eier, styrer og pedagogisk leder.
- ❖ Ped leders ansvar for det pedagogiske arbeidet 1) planlegging, 2) vurdering, 3) dokumentasjon, 4) tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte.

MÅL	HVORDAN	METODE
Eier, styrer og pedagogisk leder skal sammen bidra til å oppfylle målene i gårdsbarnehagens planer og rammeplanen. Sammen jobber vi med hvilke definisjoner rammeplanen har og hvordan dette løses hos oss for å skape en felles forståelse av hvordan vi best utfyller hverandre og ivaretar dette i hverdagen.	Vi deler oss i 2 nivåer; eier/ styrer og styrer/ pedagogiske ledere. Vi setter av samarbeidstid (eier/ styrer) og ledermøter (styrer/ pedagogiske ledere) høsten -23. 1 Ledersamling høsten -23, med mulighet for en til våren -24.	Vi bruker IGP metoden: Individuelt- kapitel 2 i Rammeplanen leses og hver enkelt gjør seg noen tanker om hva dette innebærer. Plenum: Vi drøfter og jobber mot en felles forståelse av ansvaret vi har.
Vi ønsker pedagogiske ledere som er faglig tydelige og bevisst sitt ansvar når det kommer til pedagogisk planlegging,	Gjennom året vil det være noe individuelle jobbing i form av egenevaluering, vi vil bruke noe tid i mindre grupper (husene hver for seg) og vi	Ved hjelp av en egenvurdering ønsker vi å kartlegge hvordan dette gjøres i dag, hva er vi fornøyd med og hva er forbedringspotensialet?

vurdering og dokumentasjon av det pedagogisk arbeidet. Vi ønsker en større bevissthet rundt dette arbeidet.	vil bruke ledermøte, samt ha en ledersamling høst og vår som er felles for styrer og alle pedagogiske lederne.	Vi vil ha en drøfting rundt, og fokus på hva planlegging, vurdering og dokumentasjon innebærer i hverdagen for å skape en felles, faglig «plattform» vi ønsker å ha i hverdagen.
Vi ønsker å gi et godt tilbud til barn som trenger ekstra støtte i hverdagen. Alle pedagogiske ledere skal ha felles kunnskap om hva som menes med «tilrettelegging for barn som trenger ekstra støtte».	Pedagogisk ledere har ansvar for å melde til styrer når de får mistanke om at enkelt barn på sin gruppe trenger mer tilrettelegging i hverdagen. Styrer vil delta på drøftinger i kommunens styrergruppe og på denne måten få økt kunnskap om temaet. Dette vil videre drøftes på ledermøter våren-23.	Styrer og pedagogisk leder lager en plan for barnets hverdag som pedagogisk leder formidler videre til øvrige ansatte.

3.SAMARBEID PÅ TVERS AV HUSENE

Vi er en gårdsbarnehage som består av to hus og flere områder. Personalgruppen vår har ulik alder, kjønn, utdanning og erfaring, det betyr; mange gode forutsetninger for å utfylle hverandre i hverdagen. Barnegruppene på de ulike husene krever litt ulike ting for å ha gode dager, det gjør at på noen områder blir det to personalgrupper, men allikevel ønsker vi på de områdene vi kan, å være en personalgruppe. Så i hverdagen gjør vi ulike ting for at personalet skal bli godt kjent på tvers av hus og godt kjent med hverandre. Feks: felles personalmøter og plandager, felles ledermøter, felles arrangementer med og uten barn og vi hjelper hverandre på tvers av husene ved sykdom eller fravær.

Gjennom året har vi 2 hospiteringsperioder slik at alle får oppleve hverdagen på begge husene våre:

I disse 2 periodene skal vi ha fokus på det psykososiale miljøet til barna, derfor har alle en oppgave de skal gjennomføre begge gangene. Målet er å trene oss på å observere, oppdage og vurdere situasjoner som berører barna, både gode og vanskelige. Dette vil også gi oss nyttig trening på å veilede

andre kollegaer. I høstperioden skal vi se etter gode aktiviteter, mens i vårperioden skal vi fokusere på de mer utfordrende. Oppgaven skal i etterkant drøftes på plandagen i november og april.

HOSPITERINGSPLAN

Når vi bytter, bytter man turnus og dere har selv ansvar for å sjekke hvilke vakter dere har den uka dere bytter. Hvis det er utfordringer med vaktene, gjør dere selv om bytte. For å få det til å gå opp får ansatte i Bjørklund bytte flere uker.

UKE	VESTGARN bytter med	BJØRKLUND
36+ 37		
38+ 39		
40+ 41		
42+43		

UKE	VESTGARN bytter med	BJØRKLUND
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		

4. GÅRDSBARNEHAGEN SOM PEDAGOGISK VIRKSOMHET – VURDERINGER

Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner blant personalet gjennom egenvurdering, praksisfortellinger, forberedelsesoppgaver i forkant av personalmøter og IGP metoden (individuelt - gruppe- plenum). Det innebærer at alle må tørre og gi av seg selv i form av ærlige fortellinger og refleksjoner. Dette trenger vi å øve oss på, og derfor ønsker vi å til dels gjøre vurderingsarbeidet i mindre grupper.

HØSTEN -23

Vi skal vurdere arbeidet vårt på flere plan gjennom året. Høsten -23 skal vi fokusere på praksisfortellinger i hospiteringsperiodene hvor temaet er «barnas psykososiale miljø». Dette vurderingsarbeidet skal foregå på tvers av alle ansatte.

I tillegg skal vi begynne vurderingsarbeidet rettet mot «pedagogisk ledelse» hvor fokuset er planlegging, vurdering og dokumentasjon i henhold til Rammeplanen.

På foreldrenivå vil vi gjennomføre foreldreundersøkelsen for å få nyttige tilbakemeldinger fra foreldrene.

VÅREN -24

Gjennom våren vil vi ta med oss tilbakemeldinger fra foreldundersøkelsen og se hvordan dette kan følges opp umiddelbart eller gjennom neste barnehageår. Det blir en ny runde med praksisfortellinger fra «barnas psykososiale miljø», vi vil ta med oss erfaringer fra barnesamtalene og vurdere effekten av å ha fokus på pedagogisk ledelse. Alt vil gjøres på ulike nivå gjennom bruk av samarbeidsmøter, ledermøter og personalmøter for å gi oss et grunnlag for neste års arbeid for å utvikle en god barnehage.

EGENVURDERING PEDAGOGISK LEDELSE

DATO:

PLANLEGGING

Fra Rammeplanen:

- Planlegging skal bidra til kontinuitet og progresjon for enkeltbarn og barnegruppen.
- Planleggingen synliggjør hvordan barnehagen fortolker og realiserer rammeplanen og skal være utgangspunkt for refleksjon og utvikling av virksomheten.

HVA LEGGER DU VEKT PÅ NÅR DU PLANLEgger?

PÅ HVILKEN MÅTE TAR DU HENSYN TIL:

➤ ENKELTBARNET

➤ BARNEGRUPPA

HVORDAN FORMIDLER DU PLANENE DINE SÅ DU SIKRER AT RESTEN AV PERSONALET FØLGER OPP/ GJENNOMFØRER SLIK DU TENKER?

VURDERING

Fra Rammepplanen:

- Barnehagen skal jevnlig vurdere det pedagogiske arbeidet.
- Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppa er involvert i.
- Faglige og etiske problemstillinger skal inngå i vurderingsarbeidet.

HVILKE VURDERINGSMETODER BRUKER DU I DAG?

ER DET SPESIELLE TEMAER/ AKTIVITETER DU VURDERE MER ENN ANDRE, I SÅ FALL HVILKE?

ER DET OMRÅDER DU ØNSKER Å VURDERE MER FOR MED TANKE PÅ DET PEDAGOGISKE ARBEIDET, I SÅ FALL HVILKE?

PÅ HVILKEN MÅTE INNVOLVERER DU ASSISTENTGRUPPEN DIN I VURDERINGSARBEIDET?

DOKUMENTASJON

Fra Rammeplanen:

- Dokumentasjon av personalets arbeid synliggjør hvordan personalet arbeider for å oppfylle kravene i barnehageloven og rammeplanen.
- Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet skal inngå i barnehagens arbeid med å planlegge, vurdere og utvikle den pedagogiske virksomheten.

HVILKE OMRÅDER/ AKTIVITETER DOKUMENTERER DU I DAG?

PÅ HVILKEN MÅTE DOKUMENTERER DU DISSE OMRÅDENE/ AKTIVITETENE?

HVILKE OMRÅDER TENKER DU AT BØR DOKUMENTERES OG EVENT FORSLAG TIL HVORDAN?

PRAKSISFORTELLING	DATO:
Observer og skriv ned en situasjon relatert til det psykomotoriske miljøet for barnet.	
Hvordan reagerte barnet på denne situasjonen?	
Hvordan opplevde du denne situasjonen?	

5. GÅRDSBARNEHAGENS INNHOLD OG ARBEIDSMETODER

Gårdsaktiviteter:

Aktivitetene her er relatert til gården. Barna lærer om gamle/nye gårdstradisjoner (for eksempel lefsebaking, pølsestapping, rundvask mm) og de ulike onnene gjennom året. Vi følger prosessen med mat fra jord til bord, har egen grønnsakshage, får gjerne med oss litt slakting, og vi bruker noe av dette til våre måltider. Vi får av og til besøk av andre som kan lære oss litt om gårdsbruket, eller vi kan reise på besøk for å hilse på melkekuer, være med på potetoptak eller andre ting.

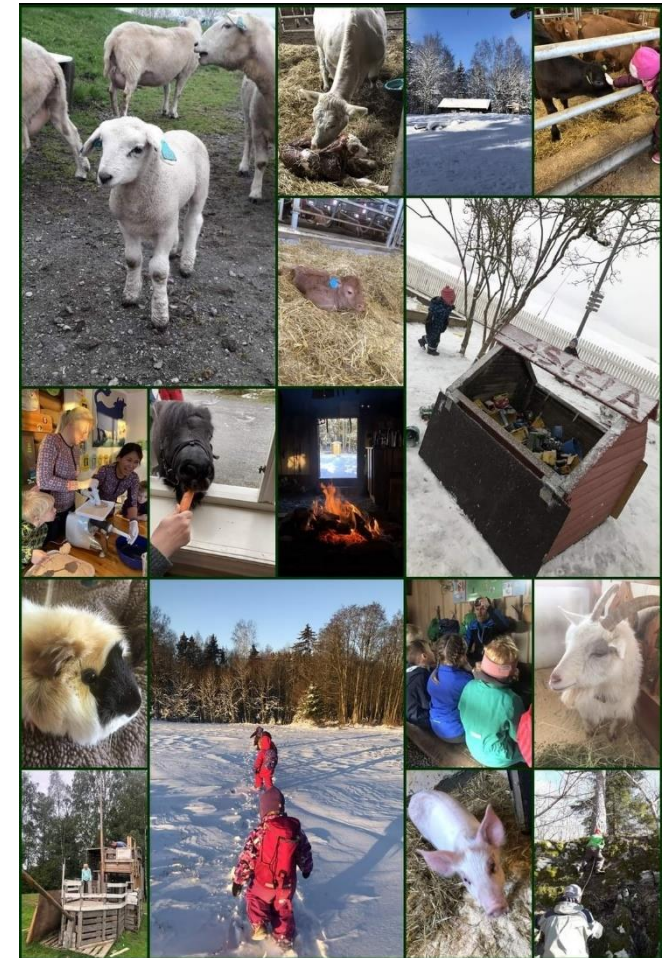
Skogsaktiviteter:

Vi ønsker å gi barna kunnskap om skogen vi ferdes i, gode naturopplevelser og gjennom den kunnskapen, lære dem respekt og ansvarfølelse for naturen. Vi vil bidra til at barna har en forståelse for hva som skjer med skogsdyr og natur gjennom de ulike årstidene. I skogen får de lære seg bruk av kniv, øks og sag og de blir vant med aktivitet rundt bålet. Basene våre er Kattern der gildehuset vårt står, og Bjørklund skogen der vi har lavvoen vår. Der er det godt å være på dager hvor det er skikkelig "ruskevær". Vi har også mange andre flotte plasser vi ofte går til i nærområdet.

Når de er skogmus får barna oppleve alt fra korte oppdagelsesturer til lengre utholdenhets turer.

Fjøsaktiviteter:

I fjøset lærer vi mye om stell og omsorg for både folk og dyr, vi får et naturlig forhold til liv og død og ungene etablerer en trygghet for de firbente. Dyr har ofte en beroligende effekt på oss mennesker og ungene lærer seg å samspille på en god måte. På Østbye er det også mye annet spennende som skjer, bla i det store ku fjøset. Gårdsvirksomheten med traktor og annen redskap er i sving hele året. Når de har mulighet inviterer de som bor på gården oss med på det som skjer.

5.1.GÅRDSBARNEHAGEN OG FAGOMRÅDENE

Rammeplanen for barnehager inneholder 7 ulike fagområder; **Kommunikasjon, språk og tekst, Kropp, bevegelse, mat og helse, Kunst, kultur og kreativitet, Natur, miljø og teknologi, Etikk, religion og filosofi, Nærmiljø og samfunn og Antall, rom og form.**

I gårdsbarnehagen har vi hovedfokus på de 5 uthevede fagområdene.

FAGOMRÅDET	VÅRE MÅL	PRAKTISKE TIPS
Kommunikasjon, språk og tekst	Vårt mål er å stimulere til god språkutvikling og at barna opplever nytte og glede ved bruk av språket. Gjennom samtaler, høytlesing, rim og regler skal vi bidra til at barna videreutvikler begrepsforståelsen og ordforrådet. En god språkutvikling er viktig for det sosiale samspillet med andre barn, og grunnpilaren i å utvikle gode leke ferdigheter.	Bruk alle situasjoner til å bruke språket! Snakk med barnet selv om det ikke snakker tilbake, sett ord på ting og situasjoner. Vi stimulerer bla forståelse og ord produksjon. Ta med bøker til de ulike gruppene, både ute og inne. Lær deg noen rim og regler utenat som kan brukes uforberedt. Ta deg tid til å lytte til barnet slik at det opplever språket i praksis.
Kropp, bevegelse, mat og helse	Vårt mål er å gi alle barn et positivt selvbylde gjennom kroppslig mestring. De skal få erfaringer med variert og allsidig bruk av kroppen, og vi ønsker å lære dem gode positive holdninger til egen og andres kropp. En god fysisk utvikling er grunnleggende for all videre læring. Vi ønsker også å bidra til at barna opplever et variert og sunt kosthold i hverdagen, og knytte dette til hvor maten vår kommer fra.	Når dere går på fra sted til sted: hink, gå baklengs/ sidelengs, gå med museskritt/ lange skritt, bruk naturlig hindre i skogen (ikke ta letteste vei) til å krype under, klatre over og lignende. Oppmuntre til å bruke kroppen til klatring, kryping og lignende. Utfordre deg selv på ulike retter som kan lages sammen med barna.
Natur, miljø og teknologi	Vårt mål er at barna skal få et positivt forhold til naturen og dens årstider. De skal oppleve glede ved å ferdes i naturen i all slags vær, og få kunnskap om dyr og vekster vi finner i naturen. Vi vil også at de skal utforske med teknikk i hverdagen og leken. Barnehagen er også spesielt opptatt av at barna skal	Se også tips under" Språk og realfag i gårdsbarnehagen".

	ha god kjennskap til vanlige husdyr, hvordan de lever og hvilken nytte mennesker har av husdyrene. I tillegg ønsker vi å bidra til kunnskap om gårdens betydning for maten vår.	
Nærmiljø og samfunn	Vårt mål er at barna skal oppleve at de er en del av et fellesskap. Vi legger vekt på å bli kjent med tradisjoner og at de skal få gode opplevelser og erfaringer i nærmiljøet.	Ta barna på alvor. Ha avstemninger om hva som skal skje (demokrati i praksis), og gjennomfør ønsker.
Antall, rom og form	Vårt mål er å bruke matematiske former, begreper og tall, og la barna bli kjent med ulike former, mønster og størrelser gjennom lek i hverdagen. Vi vil gi barna ha mulighet til å undre seg over matematiske sammenhenger.	Se også tips under "Språk og realfag i gårdsbarnehagen".

5.2 HVORDAN JOBBER VI VOKSNE I GÅRDSBARNEHAGEN MED FAGOMRÅDENE?

Fagområdet	Jeg må ha fokus på:
SPRÅK	- Jeg skal lytte og samtale med barna, skape trygghet og tillit slik at barna ønsker å bruke språket sitt og tilrettelegge for gode opplevelser som stimulerer barnet til å bruke språket. - Jeg skal hjelpe ungene til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål. - Jeg skal inkludere alle i språkstimulerende aktiviteter. - Jeg skal bidra til at barna får leke med språket, lyder, rim og rytme og oppleve høytlesning, fortelling og sanger.
ANTALL	- Jeg skal være oppmerksom og gripe tak i den matematikken som synes i lek, samtaler og hverdagsaktiviteter. - Jeg skal bidra til å støtte barnets matematiske interesser i hverdagen og stimulere til problemløsning. - Jeg skal undre meg sammen med barna om likheter, ulikheter, størrelser og antall og i tillegg gi de erfaring med sortering, sammenligning og klassifisering
KROPP, BEVEGELSE, MAT OG HELSE	- Jeg skal bidra til å lage en god veksling mellom aktivitet, måltider og hvile. Og jeg skal skape gode vaner i forhold til mat, kropp og hygiene. - Jeg skal være aktiv og tilstedeværende med barna i variert kroppslig lek, og anerkjenne barnets mestring. - Jeg skal legge til rette for barnas deltakelse i forberedelse av måltider, og skape varierte måltider som gir barna måltids glede. - Jeg skal la barna få innsikt i mat fra jord til bord. - Jeg skal ta vare på barnas helse og sikkerhet. - Jeg skal bidra til at ungene får gode erfaringer med uteliv også i vinterhalvåret
NATUR, MILJØ, TEKNOLOGI	- Jeg skal bruke friluftaktiviteter og utelek i barnehagen hver dag for å gi barna mangfoldige naturopplevelser, året rundt. - Jeg skal gi barna mulighet til å stille spørsmål, reflektere og lage egne forklaringer på ulike problemstillinger.
NÆRMILJØ OG SAMFUNN	- Jeg skal bidra til at alle barna får oppleve at de er viktige for fellesskapet vårt og at deres valg kan påvirke fellesskapet i barnehagen (medbestemmelse). - Jeg skal jobbe mot at alle barna får like utfordringer uansett kjønn, og motvirke mobbing og trakassering. - Jeg skal bidra til å bruke nærmiljøet for å gi barna følelsen av tilhørighet, samt bli kjent med tradisjoner i forbindelse med gården.

Vi bruker bevisst språket i alle situasjoner i hverdagen for å stimulere og utvikle barnas språklige ferdigheter. I tillegg ønsker vi å stimulere til nysgjerrighet og undring hos barna, samt styrke motivasjonen og mestring innenfor realfagsområdet ved å bruke gården, fjøset og skogen som læringsarena".

Hva forventer vi av de ansatte:

- At de ansatte bruker enhver situasjon til å stimulere til språklig utvikling ved hjelp av å innføre nye begrep, stille spørsmål, ta seg tid til å lytte og oppmuntre til å bruke språket i hverdagen.
- At de ansatte er bevisste på hva som er realfag, og bruker språket til å snakke med ungene om situasjoner som dukker opp.
- At de ansatte stiller undrende spørsmål som bidrar til at barna reflekterer og løser problemer.
- At de ansatte undrer seg sammen med barna om likheter, ulikheter, størrelser og antall og i tillegg gir de erfaring med sortering, sammenligning og klassifisering.

HVORDAN KAN DU GJØRE DET?

UNDRENDE SPØRSMÅL KNYTTET TIL SPRÅK OG REALFAG (LÆRING)	«Hva tror du?» Hva kjenner du inni deg nå? «Jeg lurer på hva som ville skje hvis ... ?» «Hvordan vet du det?» «Hvordan kan vi finne ut det?» «Hva mer trenger vi?» «Jeg lurer på hvorfor ... ?» «Hva skjedde da ... ?» «Kan du fortelle meg mer om det?» «Hva annet vet du om ... ?»
AKTIVITETER KNYTTET TIL GÅRDEN	Undre seg sammen med barna om det man dyrker på jordet og i grønnsakshagen, og hva som gjør at det vokser, hele tiden bruke ord og begreper rundt det dere ser. Etter hvert som grønnsaker vokser; måle størrelsen og veie tyngden. Inne i huset: ulike spill, konstruksjonsleker (brilo mek, klosser og lignende), sortere leker, farger og lignende. Blande farger med maling, tungt/lett - flyte/synke, ulike eksperimenter fra fagdagene.

AKTIVITETER KNYTTET TIL FJØSET	Lage en oversikt over mål og vekt på ulike dyr, og sammenligne størrelser. Veie og måle opp mat. Egg- Undre seg over hvor mye de tåler før de knuser, hvor mye veier de, hvor mange egg i løpet av ei uke. Kan vi følge med på hvordan grisen vokser? Bruke fjøstall til å snakke om tall og farger. Bruke ventestolper underveis til å snakke om antall, stillinger og lignende. Med Veslesvarten: Ved riding: snakk om tyngde, ved kjøring snakk om fart. Samtaler rundt alt dette stimulerer til god språkutvikling.
AKTIVITETER KNYTTET TIL SKOGEN	Undre seg over endringer i naturen, hvorfor mister trærne blader, dyrespor (størrelser/ antall). Hele veien brukes språket bevist av den voksne til gode samtaler mellom barn og voksen. Konstruksjoner: bygge hytter, snekre, spikke og lignende. Hinderløyper: over/under/foran/bak og andre begrep Sortere barn- høyest/lavest, etter alder, etter farge før man går til skogs (alt til telling) Lære navn på blomster og vekster. Finne ulike former og ting med ulike farger i skogen- sortere. Snakke om været og ulike værtyper, hvordan blir det regn el snø? Lage kongledyr, naturbilder, presse blomster, lage uro. Samle rumpetroll og følge utvikling til frosk. Hva skjer når snøen smelter, samle snø og la stå inne til dagen etter. Aking: stor/ liten fart, hva gir mye fart (tyngde) mindre fart (færre på akematta) Lage seljefløyer, snakke om lyd

5.3 PROGRESJONSPLAN FOR BARNA

Fagområdene er ment å gi en grunnleggende opplæring for barnehagebarn, til sammen dekker disse områdene et bredt læringsfelt. Vi ser fagområdene som en helhet som naturlig glir over i hverandre når vi legger opp aktiviteter og prosjekter for barna. I løpet av et år hos oss vil alle barna være innom de ulike fagområdene, men på ulikt vis tilpasset alder og utvikling.

ALDER:	TEMA:	AKTIVITETER:
1 ÅRINGENE EKORNBARNA	Denne aldersgruppen trenger først og fremst nærhet, trygghet og omsorg. Samtidig er de i startfasen av det å knytte sosiale bånd. De utvikler seg veldig motorisk og har behov for gode "tumleplasser".	Bli kjent med uteområdet vårt i barnehagen. Øvelse i å gå på tur, men i kort avstand fra barnehagen. Lek i små grupper, inne og ute. Gå i fjøset for å hilse på og få positive opplevelser med dyrene. Få smakebiter på en ride el kjøretur med hest.
2 ÅRINGENE KLATREMUS	Ungene har blitt litt større og trenger noe mer plass. Fortsatt er det viktig med trygghet og mindre grupper. De får et mer verbalt språk og vi får tydeligere fokus på språkstimulering. De er interessert i sanger, enkle bøker og korte samlingsstunder. De lager lyder tilpasset leken og har kommet noe lenger når det gjelder det å dele med andre. Etter hvert ser vi en begynnende rollelek/samlek.	Være med i skogen, spise mat og kanskje sove der. Være fjøsmus i Bjørklund og delta i stellet av dyrene. Samarbeidsdager med gårds- og skogmus. Nissefest på låven. Bli bedre kjent med KANIN OG MARSVIN; hva trenger de av mat og stell, hvordan holder vi de og koser med dem, hvordan oppfører vi oss rundt dyrene? Hjelpe til med såing og høsting i grønnsakshagen. Tilvenning til Vestgarn. Sammen med Vestgarn markere de samenes nasjonaldag. Er med på Bygdetunets dag om «Gamle dager» sammen med Vestgarn.
3 ÅRINGENE TROLLUNGER	Ungene har vært her en stund og trenger nye erfaringer og utfordringer. De er godt kjent i det aller nærmeste området og er "trent" til å gå på tur. De er nysgjerrige og vil gjerne ha svar på små og store spørsmål. De er mer og mer opptatt av samspillet med andre barn, og leken går over fra parallell lek til samlek.	Ordinær rotering mellom fjøs, gård og skog. Deltar i Luciatoget. Lære mer om SAU OG GEIT; hvordan lever de, hva kalles de ulike kjønnene, særpreg i kroppen, hva gir de oss/ bruker vi de til ol. Delta på klipping høst og vår - hva kan ulla bli til? Skilek i nærområdet. Besøk i Klokkeenga for å kikke på elg og elgslakt. Hjertesamlinger hvor fokuset er å styrke barnas trivsel, livsglede og mestring.

4 ÅRINGENE TUSSE	Dette alderstrinnet har gått en stund i barnehagen. De mestrer en god del nye utfordringer. De sosiale ferdighetene utvikles mer og mer, og leken blir mer avansert. Barna utvikler rolleleken sin og ser etter gode "modeller" og erfaringer som kan bidra til at leken utvikler seg.	Tur til Ninabben i vårhalvåret. Dagsturer på ski. Lære mer om KU OG HØNER: hvordan lever de, hva kalles de ulike kjønnene, særpreg i kroppen, hva gir de oss/ bruker vi de til ol. Hvis vi har mulighet, vil tussene få reise på besøk til et mjølkefjøs. Vi besøker en potetgård og får være med på potetopptak. Besøke brannstasjonen på vårhalvåret
5 ÅRINGENE VILLVETTER	Siste året før skolestart, det skal fortsatt være morsomt å gå i barnehagen. Denne aldersgruppen mestrer mye innen sosialt samspill, lek, språk og motoriske ferdigheter. De er vitebegjærlige og synes mye er spennende med engasjerte voksne. Denne gruppen ønsker vi å gi opplevelser og erfaringer de ikke har hatt så mye tidligere.	Egne Villvett-turer hvor temaet er "Bli kjent i Eidsvoll". Høsttur til Bokkedalen. Skoleforberedende samlinger innen- og utendørs. Får lov å gå alene fra skogen, gå ærend og hente posten Lære mer om GRIS OG HEST; hvordan lever de, hva kalles de ulike kjønnene, særpreg i kroppen, hva gir de oss/ bruker vi de til ol. Når høsten kommer, skal grisen slaktes og vi finner ut hva vi kan lage av mat. Være gode rollemodeller og medhjelpere for de yngre barna. Overnattingstur.